

Bryssel 28.11.2023
COM(2023) 763 final

2023/0445 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

**kehyksestä uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamiseksi annetun asetuksen
(EU) 2022/2577 muuttamisesta**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Nykyiset kansainväliset jännitteet, jotka ovat seurausta Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan, yleinen geopoliittinen tilanne ja energian erittäin korkeat hinnat lisäsivät vuonna 2022 tarvetta nopeuttaa uusiutuvan energian käyttöönottoa unionissa. Tavoitteena on vähentää asteittain EU:n riippuvuutta Venäjän fossiilisista polttoaineista.

Erityisesti vuoden 2022 jälkipuoliskolla energiakriisi oli pahentunut, mikä edellytti kiireellisiä toimia. Maakaasun ennätykselliset hinnannousut kesällä, North Stream I -putken kautta tulevien toimitusten keskeytyminen, inflaation kiihtyminen ja sähkön hintavaihtelut aiheuttivat taloudellisia ja sosiaalisia vaikeuksia, mikä aiheutti suuren taakan kansalaisille ja taloudelle. Energiakustannusten nousu heikensi kansalaisten ostovoimaa ja yritysten kilpailukykyä. Kaasun ja sähkön puutteellinen tarjonta ja suhteellisen joustamaton energian kysyntä johtivat hintojen merkittävään nousuun ja kaasun ja sähkön hintojen vaihteluun EU:ssa.

Uusiutuvien energialähteiden nopeampaa käyttöönottoa pidettiin tarpeellisena, jotta toimitusvarmuutta unionissa voitaisiin parantaa ja energian hintoja alentaa, mikä vähentäisi välittömästi ja rakenteellisesti fossiilisten polttoaineiden kysyntää sähköntuotannossa, lämmityksessä ja jäähdytyksessä sekä teollisuudessa ja liikenteessä. Lisäksi uusiutuva energia voi matalien tuotantokustannustensa ansiosta vaikuttaa myönteisesti energian hintoihin kaikkialla EU:ssa.

Tätä taustaa vasten neuvosto antoi 22. joulukuuta 2022 asetuksen (EU) 2022/2577 kehyksestä uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamiseksi. Asetuksen tarkoituksena oli lyhentää ja nopeuttaa lupamenettelyjä sellaisten uusiutuvan energian hankkeiden sekä verkko- ja infrastruktuurihankkeiden osalta, joita tarvitaan uusiutuvan energian integroimiseksi sähköjärjestelmään. Asetuksen soveltaminen päättyy 30. kesäkuuta 2024, jollei sen voimassaoloa jatketa. Tällä ehdotuksella on määrä jatkaa joidenkin asetuksen (EU) 2022/2578 säännösten soveltamista, koska energian toimitusvarmuuteen ja korkeisiin energian hintoihin unionissa kohdistuu edelleen riskejä ja koska uusiutuvien energialähteiden nopeammalla käyttöönotolla on tärkeä rooli riskien vähentämisessä.

1.1.1. Syyt asetuksen säännösten voimassaolon pidentämiseen nykytilanteessa

Tämän ehdotuksen hyväksymispäivänä kaasun ja sähkön hintojen epävakauten ja toimitusvarmuuteen unionissa liittyy edelleen merkittäviä riskejä. Ne johtuvat energiamarkkinoiden vaikeasta tilanteesta, jota heikentää jännittynyt geopoliittinen ympäristö.

Koska putkikaasun tuonti Venäjältä on vähentynyt merkittävästi kuluneen vuoden aikana, unioniin suuntautuvien kaasutoimitusten saatavuus on huonontunut huomattavasti kriisiä edeltävään aikaan verrattuna. Kaasun nykyisellä tuontitasolla unionin odotetaan tuovan

Venäjältä noin 20 miljardia kuutiometriä putkikaasua vuonna 2023, mikä on noin 110 miljardia kuutiometriä vähemmän kuin vuonna 2021.

Maailmanlaajuiset kaasumarkkinat ovat edelleen hyvin kireät, ja niiden odotetaan pysyvän sellaisina vielä jonkin aikaa. Kuten Kansainvälinen energiajärjestö (IEA) on todennut¹, nesteytetyn maakaasun maailmanlaajuinen tarjonta kasvoi vain vähän vuosina 2022 (4 prosenttia) ja 2023 (3 prosenttia), mikä johtui ”vähäisistä nesteytyskapasiteetin lisäyksistä, käyttökatkoksista tärkeimmissä vientilaitoksissa ja syöttökaasun heikentyneestä saannista ikääntyviltä kentiltä kaasua saavissa LNG-nesteytyslaitoksissa”. Maailmanlaajuisesti merkittävää uutta LNG-nesteytyskapasiteettia on tarkoitus saada käyttöön (erityisesti Yhdysvalloissa ja Qatarissa) vuodesta 2025 alkaen, mutta ”markkinoiden tasapaino pysyy epävakaana lähitulevaisuudessa”². Tilanteella on kielteisiä vaikutuksia kaasun hintoihin, jotka ovat selvästi alhaisemmat kuin kesän 2022 huipputaso (jolloin hinnat olivat korkeimmillaan yli 300 euroa/MWh), mutta silti yli kaksi kertaa korkeammat kuin ennen kriisiä (40–50 euroa/MWh alkusyksyllä 2023). Tällä on väistämättömiä vaikutuksia EU:n kansalaisten ostovoimaan ja eurooppalaisten yritysten kilpailukykyyn. Markkinoiden epävakaasus on myös seurausta markkinoiden tiukkuudesta ja muodostaa lisäriskin EU:n taloudelle. Kesällä ja syksyllä 2023 esiintyi useita merkittäviä heilahtelujaksoja, jotka osoittavat, että kaasumarkkinat ovat edelleen hauraat ja saattavat ylireagoida tarjonnan ja kysynnän odottamattomiin ja äkillisiin häiriöihin, kuten tapahtui Australian LNG-käsittelylaitosten lakon, Lähi-idän kriisin ja Balticconnector-kaasuputken vaurioitumisen jälkeen. Näissä olosuhteissa pelko kaasun riittämättömyydestä voi aiheuttaa laajoja reaktioita, joilla on vakavia vaikutuksia hintoihin kaikkialla EU:ssa.

Näihin vakaviin vaikeuksiin vaikuttavat myös useat lisäriskit, jotka toteutuessaan pahentaisivat tilannetta huomattavasti. Näitä riskejä ovat muun muassa seuraavat: nesteytetyn maakaasun kysynnän elpyminen Aasiassa, mikä huonontaisi kaasun saatavuutta maailmanmarkkinoilla³⁴, äärimmäiset sääolosuhteet, jotka voivat vaikuttaa vesivoiman varastointiin tai ydinvoiman tuotantoon ja edellyttäisivät kaasukäyttöisen sähkövoiman tuotannon lisäämistä, sekä muut mahdolliset kaasun toimitushäiriöt, esimerkiksi kaasun tuonnin täydellinen pysäyttäminen Venäjältä tai kriittisen kaasuinfraktuurin häiriöt. Lisäksi useilla EU:n energiahuollon kannalta merkityksellisillä alueilla, kuten Ukrainassa, Azerbaidžanissa ja Lähi-idässä, on käynnissä aseellisia konflikteja.

¹ IEA: Medium-Term Gas Report 2023.

² IEA: World Energy Outlook 2023.

³ IEA totesi, että ”kaasun maailmanlaajuisen kysynnän odotetaan palaavan maltilliseen kasvuun vuonna 2024 pääasiassa Aasian ja Tyynenmeren alueen sekä Lähi-idän vauhdittamana” ja että Aasian ja Tyynenmeren alueen kysynnän odotetaan ”kasvavan 20 prosenttia vuoteen 2026 mennessä vuoteen 2022 verrattuna”, ks. Medium-Term Gas Report 2023.

⁴ Ilmasto-olosuhteista ja muista saatavuustekijöistä johtuva vesi- ja ydinvoiman kotimainen vajaatuotanto lisäsi kaasumarkkinoiden stressiä ja nosti hintoja edelleen kesällä 2022. Vuonna 2022 tuotantoerot olivat vesivoiman osalta noin 60 TWh ja ydinvoiman osalta noin 120 TWh vuoteen 2021 verrattuna.

Viimeaikaiset tapahtumat osoittavat, miten todennäköisiä ja merkityksellisiä energiainfrastruktuurin häiriöihin liittyvät riskit ovat. Syyskuussa 2022 NordStream 1 - kaasuputkea vahingoitettiin tahallisesti siinä määrin, ettei siinä voida tällä hetkellä eikä lähitulevaisuudessa kuljettaa kaasua. Lokakuussa 2023 tärkeä Suomen ja Viron välinen Balticconnector-putki vaurioitui. Tapauksen jälkeen Suomen viranomaiset julistivat hälytystason, joka vastaa kaasun toimitustilanteen merkittävää heikkenemistä.⁵

On myös huomattava, että maakaasun kysynnän merkittävä väheneminen (18 prosenttia elokuun 2022 ja elokuun 2023 välisenä aikana) edistää kaasutaseen vakautta EU:ssa. Väheneminen johtuu taloudellisista tekijöistä (esim. korkeista hinnoista) sekä hallinnollisista toimenpiteistä, joita jäsenvaltiot ovat hyväksyneet koordinoituista kaasun kysynnän vähentämistoimenpiteistä annetun asetuksen (EU) 2022/1369 ja sen voimassaolon pidentämistä koskevan asetuksen (EU) 2023/706 nojalla. Kaasun käytön elpyminen kotitalouksissa, yrityksissä ja teollisuudessa tai kysynnän vähentämiseen tähtäävien hallinnollisten toimenpiteiden lopettaminen ja tästä aiheutuva kaasun kysynnän lisääntyminen muodostaa lisäriskin, joka voisi heikentää kaasun toimitusvarmuutta EU:ssa.

Kansainvälinen energiajärjestö (IEA) on kolmessa peräkkäisessä raportissaan joulukuussa 2022, helmikuussa 2023 ja heinäkuussa 2023 johdonmukaisesti tuonut esiin EU:n kaasun toimitusvarmuuteen kohdistuvia riskejä ja varoittanut suhtautumasta huolettomasti vallitsevaan tilanteeseen huolimatta siitä, että tilanne on parantunut kriisin huippuajoista kesällä 2022. Helmikuussa 2023 julkaistun raportin mukaan ”kaasun saannin odotetaan pysyvän tiukkana maailmanlaajuisesti vuonna 2023, ja maailmanlaajuiseen taseeseen kohdistuu poikkeuksellisen monenlaisia epävarmuustekijöitä ja ulkoisia riskitekijöitä. Tällaisia ovat esimerkiksi putkikaasutoimitusten lakkauttaminen kokonaan Venäjältä Euroopan unioniin, Kiinan nesteytetyn maakaasun tuonnin elpyminen maan pitkäaikaisten LNG-sopimusten mukaisesti ja nesteytetyn maakaasun toimitusten mahdollinen huonompi saatavuus”. IEA varoitti, että ”parantuneet näkymät eivät saisi kääntää huomiota pois tarpeellisista toimenpiteistä, joilla lievennetään Euroopan unionin altistumista ulkoisille riskeille”.⁶ Se kehitti stressiskenaarioita, joissa Venäjän kaasutoimitukset pysähtyvät, nesteytetyn maakaasun saatavuus pysyy tiukkana ja sääolojen aiheuttama kysyntä kasvaa. Niiden perusteella kaasun kysyntä EU:ssa saattaa ylittää tarjonnan 40 miljardilla kuutiometrillä. Heinäkuussa 2023 antamassaan raportissa IEA korosti, että ”riskit ja epävarmuustekijät ovat edelleen olemassa pohjoisen pallonpuoliskon talven 2023/24 alkaessa” ja että ”täydet varastot eivät ole tae talvikauden epävakautta ja uusien markkinajännitteiden riskiä vastaan”.⁷

⁵ <https://www.huoltovarmuuskeskus.fi/a/huoltovarmuuskeskus-nostaa-kaasun-toimitusvarmuuden-riskiarviota>

⁶ IEA:n mukaan Euroopan kaasunkysynnän ennustetaan kasvavan 2 prosenttia vuonna 2024. Ks. Medium-Term Gas Report 2023.

⁷ <https://iea.blob.core.windows.net/assets/f45a2340-8479-4585-b26e-ec5e9b14feca/GlobalGasSecurityReview2023IncludingtheGasMarketReportQ32023.pdf>. Marraskuun 2023 alussa EU:n kaasuväarojen täyttöaste oli ennätyksellisen korkea, yli 99 prosenttia.

Lisäksi kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalainen verkosto (Kaasu-ENTSO) julkaisi vuotuisen talvitoimitusten riittävyysnäkömän, joka sisälsi myös kesää koskevan katsauksen, asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan mukaisesti. Kaasu-ENTSO totesi, että vaikka yleinen toimitusvarmuustilanne EU:ssa on parantunut merkittävästi, lisätoimenpiteitä saatetaan tarvita, jos riski Venäjältä tulevien toimitusten täydellisestä katkeamisesta toteutuu. Lisäksi varastoja on hallittava huolellisesti talvella 2023–2024, koska varastojen täyttökauden alussa täyttöasteen on todennäköisesti oltava 46 prosenttia, jotta asetuksessa (EU) 2022/1032 asetettu 90 prosentin varastointitavoite saavutetaan.

EU:n REPowerEU-suunnitelman mukaiset toimet ja sitä seuranneet aloitteet, kuten asetuksessa (EU) 2022/2577 säädetyt uusiutuvan energian nopeutettua käyttöönottoa koskevat toimenpiteet, auttoivat parantamaan tilannetta toimitusvarmuuden ja energian hintojen osalta. Kun otetaan huomioon sähköjärjestelmien yhteenliitettävyys jäsenvaltioiden välillä, uusiutuvan energian tuotannon osuuden kasvu yhdessä jäsenvaltiossa voi auttaa lievittämään pulaa toisessa jäsenvaltiossa ja edistää siten yhteisvastuuta meneillään olevassa kriisissä. Uusiutuvan energian kapasiteetin nopeammalla käyttöönotolla on ollut ja tulee olemaan keskeinen rooli unionin strategiassa energiakriisin ratkaisemiseksi, ja se on merkittäväällä tavalla lisännyt toimitusvarmuutta ja suojellut kuluttajia hintojen heilahteluilta vähentämällä kaasun kokonaiskysyntää unionissa. Kansainvälinen energiajärjestö arvioi, että ilman asennettua lisäkapasiteettia sähkön keskimääräiset tukkuhinnat vuonna 2022 olisivat olleet 8 prosenttia korkeammat kaikilla Euroopan markkinoilla.⁸ Vaikka suurin osa asetuksen vaikutuksista tulee näkymään tulevina kuukausina, uusiutuvan energian tuotannosta, käyttöönotosta ja lupamenettelyistä sekä siihen liittyvistä infrastruktuurihankkeista saatavilla olevat alustavat tiedot asetuksen voimaantulon jälkeiseltä ajalta viittaavat siihen, että tällaisia hankkeita on nopeutettu ainakin joissakin jäsenvaltioissa. Eurostatin mukaan vuoden 2023 alkupuoliskolla uusiutuvan energian tuotanto EU:ssa oli ennätyksellisen suurta, mikä on keskeistä, jotta kaasua voidaan jatkossa korvata lisää.⁹ Komission kertomuksessa korostetaan myös myönteistä kehitystä uusiutuvan energian käyttöönoton lisäämisessä asetuksen (EU) 2022/2577 voimaantuloa seuranneiden kuukausien aikana. Toimialan alustavien tietojen mukaan EU:ssa on asennettu vuoden 2023 kolmella neljänneksellä enemmän aurinkosähkökapasiteettia kuin koko vuonna 2022. Myös tuulivoimakapasiteetti kasvoi merkittävästi useissa jäsenvaltioissa. Saatavilla olevat tiedot viittaavat myös siihen, että uusiutuvan energian hankkeille myönnettyjen lupien määrä on kasvanut kaksinumeroisesti useissa jäsenvaltioissa asetuksen voimaantulon jälkeen. Lisäksi ainakin yhdessä jäsenvaltiossa on nopeutettu lupamenettelyjä uusiutuvien energialähteiden yleistymisen kannalta tärkeille hankkeille, joilla verkkoja laajennetaan yhteensä yli 2 000 kilometrillä.

Jos asetuksen (EU) 2022/2577 soveltaminen lakkaa ja merkittävät riskit jatkuvat, saavutetut parannukset vaarantuvat samoin kuin EU:n kyky selviytyä mahdollisista tulevista häiriöistä, kuten Venäjän tuonnin täydellisestä keskeytymisestä.

Asetuksen (EU) 2022/2577 9 artiklan mukaan komissio tarkastelee kyseistä asetusta uudelleen ottaen huomioon toimitusvarmuuden ja energian hintojen kehityksen sekä tarpeen

⁸ [How much money are European consumers saving thanks to renewables? – Renewable Energy Market Update - June 2023 – Analysis - IEA.](#)

⁹ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/product/view/nrg_cb_pem.

nopeuttaa uusiutuvan energian käyttöönottoa. Uudelleentarkastelun perusteella komissio voi ehdottaa mainitun asetuksen voimassaolon pidentämistä. Komissio suoritti tällaisen uudelleentarkastelun ja hyväksyi 28. marraskuuta 2023 kertomuksen¹⁰, jossa esitetään sen tulokset. Kertomuksessa todettiin, että asetuksen (EU) 2022/2577 soveltaminen vaikutti myönteisesti uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamiseen unionissa ja auttoi siten lieventämään energiakriisin vaikutuksia. Kun otetaan huomioon edellä mainitut tekijät ja se, että jotkin asetuksen (EU) 2022/2577 säännöksistä ovat hyvin samankaltaisia kuin uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin (EU) 2018/2001 muuttamisesta annetun direktiivin (EU) 2023/2413 säännökset, kertomuksessa todettiin myös, että edellytykset asetuksen voimassaolon pidentämiselle täyttyvät.

Voimassaolon pidentämisen laajuuden osalta kertomuksessa otetaan huomioon asetuksen (EU) 2022/2577, joka on väliaikainen hätätoimenpide, ja direktiivin (EU) 2018/2001 muuttamisesta annetun direktiivin (EU) 2023/2413, joka on pysyvä tavallisessa lainsäätämisympäristössä hyväksyttävä säädös, välinen suhde. Erityisesti arvioidaan, mitä asetuksen (EU) 2022/2577 mukaisia toimenpiteitä ei ole otettu huomioon direktiivissä (EU) 2018/2001 vahvistetussa uusiutuvaa energiaa koskevassa pysyvässä oikeudellisessa kehyksessä, jotta joidenkin asetuksen säännösten voimassaolon pidentäminen ei johda päällekkäisyyteen direktiivin säännösten kanssa.

Kertomuksen päätelmien perusteella ja ottaen huomioon kaasun toimitusvarmuuteen ja energian hintojen heilahteluun EU:ssa liittyvät vakavat ja jatkuvat vaikeudet ja riskit sekä myönteiset vaikutukset, joita uusiutuvan energian nopeutetulla käyttöönotolla odotetaan olevan niiden lieventämiseen, on välttämätöntä ja kiireellistä jatkaa sellaisten asetuksen (EU) 2022/2577 osien voimassaoloa, jotka poikkeavat direktiiviin (EU) 2023/2413 sisällytetyistä osista ja jotka ovat osoittautuneet tehokkaiksi tai joilla voidaan nopeuttaa merkittävästi uusiutuvan energian käyttöönottoa. Sen vuoksi tällä ehdotuksella pyritään osittain pidentämään kehyksestä uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamiseksi annetun asetuksen (EU) 2022/2577 1 artiklan, 2 artiklan 1 kohdan, 3 artiklan 2 kohdan, 5 artiklan 1 kohdan sekä 6 ja 8 artiklan soveltamista. Koska jotkin jäsenvaltiot ovat tuoneet esiin haasteita 3 artiklan käytännön soveltamisessa ja koska nämä haasteet ovat merkittävä este uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton nopeuttamiselle, kuten kertomuksessa todetaan, tässä ehdotuksessa lisätään uusi säännös, jolla yksinkertaistetaan arviointia, jolla määritetään voidaanko hankkeelle myöntää ympäristöpoikkeuksia.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotetussa säädöksessä esitetään väliaikaisia, oikeasuhteisia ja poikkeuksellisia toimenpiteitä. Se täydentää nykyisiä asiaankuuluvia EU:n aloitteita ja lainsäädäntöä, joilla varmistetaan, että kansalaiset voivat hyötyä uusiutuvan energian nopeutetusta käyttöönotosta ja fossiilisten polttoaineiden kysynnän korvaamisesta puhtaalla energialla. Ehdotus täydentää aloitteita, joita komissio on jo tehnyt energiamarkkinoiden tämänhetkiseen kriisiin vastaamiseksi. Se on yhdenmukainen 18. toukokuuta 2022 hyväksytyyn REPowerEU-suunnitelman kanssa, jossa uusiutuvan energian käytön huomattava nopeuttaminen ja

¹⁰ COM(2023) 764 final.

laajentaminen sähköntuotannossa, teollisuudessa, rakennuksissa ja liikenteessä asetetaan keskeiselle sijalle strategiassa, jolla nopeutetaan asteittaista luopumista Venäjän fossiilisten polttoaineiden käytöstä.

Lisäksi ehdotuksella täydennetään uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin (EU) 2018/2001 muuttamisesta 9. lokakuuta 2023 annettua direktiiviä (EU) 2023/2413, jossa säädetään uusiutuvia energialähteitä koskevista muutetuista pysyvistä säännöistä. Direktiivi tuli voimaan 20. marraskuuta 2023. Siihen sisältyy laajoja säännöksiä, joilla yksinkertaistetaan uusiutuvan energian hankkeisiin sovellettavia lupamenettelyjä kattavasti aluesuunnittelun sekä menettelyjen yksinkertaistamisen ja lyhentämisen avulla. Kaikki direktiivin (EU) 2023/2413 lupasäännöt, lukuun ottamatta uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita koskevia sääntöjä, on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä 1. heinäkuuta 2024 mennessä eli välittömästi neuvoston asetuksen voimassaolon päättymisen jälkeen. Direktiivi (EU) 2023/2413 sisältää säännöksiä, jotka kattavat samat kohteet kuin asetus (EU) 2022/2577. Joissain säännöksissä on kuitenkin sisällöllisiä eroja asetuksen (EU) 2022/2577 tekstiin verrattuna. Tällaisia ovat erityisesti mainitun neuvoston asetuksen 3 artikla, jossa säädetään erittäin tärkeän yleisen edun olettamasta, mutta joka direktiivissä (EU) 2023/2413 poiketen sisältää toisen alakohdan, jossa edellytetään, että jäsenvaltiot asettavat etusijalle hankkeet, jotka on tunnustettu erittäin tärkeän yleisen edun mukaisiksi, aina kun oikeudellisia etuja tasapainotetaan yksittäisissä tapauksissa. Uusiutuvan energian tuotantolaitosten päivittämistä koskevan lupamenettelyn osalta neuvoston asetuksen 5 artiklassa säädetään lyhyestä kuuden kuukauden määräajasta kaikille uusiutuvan energian hankkeiden päivittämiseen sovellettaville luvulle, kun taas direktiivissä (EU) 2023/2413 säädetään yhden vuoden määräajasta uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden ulkopuolella toteutettaville hankkeille ja kuuden kuukauden määräajasta uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueilla toteutettaville hankkeille. Lisäksi asetuksen 6 artiklassa säädetään edellytyksistä, joiden täytyessä voidaan käyttää joitakin poikkeuksia ympäristölainsäädännöstä, jotka ovat erilaisia kuin direktiivissä (EU) 2023/2413.

Asetus (EU) 2022/2577 ja tämä ehdotus ovat johdonmukaisia Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden kanssa, erityisesti kun on kyse pitkälti uusiutuviin energialähteisiin perustuvan energia-alan kehittämisestä, uusiutuvien energianlähteiden energiajärjestelmään integroinnista ja uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden nopeammasta käyttöönotosta keinoina vähentää EU:n kasvihuonekaasupäästöjä, kun otetaan huomioon pitkän aikavälin strategia saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2050 mennessä.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Asetus (EU) 2022/2577 ja tämä ehdotus ovat johdonmukaisia sellaisten laajempien aloitteiden kanssa, joilla parannetaan unionin energia-alan häiriönsietokykyä ja lievennetään korkeiden energiahintojen ja energiatoimitusten mahdollisten häiriöiden vaikutuksia. Ehdotus ei vaaranna sisämarkkinoiden toimintaa eikä toimenpiteitä, joilla puututaan keskeytyneisiin energiatoimituksiin. Ehdotus on ympäristötavoitteiden mukainen, sillä uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttaminen on keskeisessä asemassa lievennettäessä sekä ilmastonmuutoksen että saastumisen vaikutuksia, jotka aiheuttavat biologisen monimuotoisuuden köyhtymistä ja uhkaavat kansanterveyttä ja turvallisuutta. Ehdotus on myös linjassa eurooppalaisen ilmastolain (asetus (EU) 2021/1119) tavoitteiden kanssa.

Ehdotus on niiden suositusten mukainen, joita jäsenvaltioille on annettu vuoden 2022 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä uusiutuvan energian hankkeiden lupamenettelyjen sujuvoittamiseksi. Sen odotetaan myös nopeuttavan uusiutuvaan energiaan

tehtäviä investointeja elpymis- ja palautumistukivälineen yhteydessä, mukaan lukien kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisällytettävät REPowerEU-luvut.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Tämän säädöksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 122 artiklan 1 kohta. Kyseisen säännöksen soveltamisedellytyksissä edellytetään, että toimenpide on taloudellisen tilanteen kannalta aiheellinen erityisesti, jos ”ilmenee suuria vaikeuksia tiettyjen tuotteiden saatavuudessa”. Toimenpiteet on toteutettava ”yhteisvastuun hengessä”, ja Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan niiden on oltava väliaikaisia ja oikeasuhteisia.

Nykyinen kaasupula merkitsee SEUT-sopimuksen 122 artiklassa tarkoitettua suurta vaikeutta energiatuotteen saatavuudessa. Kuten edellä 1 jaksossa (Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet) selitetään, EU:n kaasun toimitusvarmuuteen ja energian hintojen epävakauteen kohdistuu edelleen vakavia vaikeuksia ja riskejä.

Uusiutuvan energian kapasiteetin käyttöönoton nopeuttamisella on ollut tärkeä rooli EU:n strategiassa energiakriisin torjumiseksi, ja se on ratkaisevalla tavalla lisännyt toimitusvarmuutta ja pitänyt energian hinnat kurissa. Tärkein syy tähän oli maakaasun korvaaminen uusiutuvilla energialähteillä erityisesti energia-alalla, mikä vaikutti kaasun kokonaisuusyntään.

Jos lakataan soveltamasta tiettyjä asetuksessa (EU) 2022/2577 säädetyistä toimenpiteistä, joilla on suurin potentiaali nopeuttaa uusiutuvien energialähteiden käyttöä ja jotka poikkeavat direktiiviin (EU) 2023/2413 sisällytetyistä toimenpiteistä, jäsenvaltioiden käytöstä poistuisi keskeinen väline uusiutuvan energian kapasiteetin käyttöönoton nopeuttamiseen aikana, jolloin energian toimitustilanne unionissa on edelleen vaikea.

Sen vuoksi tietyt asetuksen säännökset ovat tarpeellisia myös kesäkuun 2024 jälkeen, jotta voidaan lieventää vakavia vaikeuksia ja hintariskejä, joita EU:n kaasujärjestelmän nykyinen hauraus saattaa aiheuttaa. Uusiutuvien energialähteiden nopeutettu käyttöönotto on osoittautunut toimivaksi keinoksi vähentää unionin toimitusvarmuuteen kohdistuvia riskejä, erityisesti kaasun ja sähkön osalta, ja se on osaltaan alentanut energian hintoja EU:n kansalaisille ja yrityksille. Jäsenvaltioiden olisi voitava jatkaa joidenkin asetuksen (EU) 2022/2577 säännösten soveltamista rajoitetun ajan kesäkuun 2024 jälkeen, jotta voidaan helpottaa uusiutuvan energian hankkeiden käyttöönottoa yhteisvastuun hengessä sillä perusteella, että yhdentyneillä energiemarkkinoilla uusiutuvan energian käyttöönoton lisääminen yhdessä jäsenvaltiossa voi hyödyttää myös muita jäsenvaltioita.

SEUT 122 artiklan 1 kohdassa määrätyn hätätilannemenettelyn soveltaminen ei rajoita muiden perussopimuksissa määrättyjen menettelyjen soveltamista. Viittaus muihin perussopimuksissa määrättyihin menettelyihin korostaa SEUT 122 artiklan 1 kohdan nojalla mahdollisesti hyväksyttävien toimenpiteiden poikkeuksellista ja väliaikaista luonnetta. Energiemarkkinoilla vallitseva kiireellinen ja edelleen epävaka tilanne sekä pikainen tarve nopeuttaa välittömästi uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa välineenä, jolla lievennetään energian toimitusvarmuuteen ja energian hintojen heilahteluun kohdistuvia nykyisiä riskejä, edellyttävät tällaisia kiireellisiä ja väliaikaisia toimenpiteitä. Lisäksi Euroopan parlamentin toimikauden lähestyvä päättymisen ja lainsäädännön hyväksymiseen

tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä yleensä tarvittava aika tarkoittavat sitä, että kyseinen menettely ei ollut sopiva vaihtoehto väliaikaisten toimenpiteiden saattamiseksi voimaan ajoissa, kun otetaan huomioon myös se, että jäsenvaltioille ja hankkeiden toteuttajille on tarjottava sovellettavan oikeudellisen kehyksen osalta ennakoitavuutta ja oikeusvarmuutta. Näin ollen on aiheellista perustaa ehdotettu säädös SEUT-sopimuksen 122 artiklan 1 kohtaan.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ehdotus on täysin toissijaisuusperiaatteen mukainen.

Jäsenvaltiot eivät voi yksin ottaa käyttöön uusiutuvaa energiaa nopeasti ja laajamittaisesti. Kun otetaan huomioon jäsenvaltioiden erilaiset energiapolitiikat, EU:n tason toimilla voidaan pelkästään kansallisia tai paikallisia toimia todennäköisemmin poistaa asteittain EU:n riippuvuus Venäjän fossiilisista polttoaineista, alentaa energian hintoja sekä saavuttaa vuoteen 2030 ulottuvat EU:n ilmasto- ja energiatarvotteet ja EU:n pitkän aikavälin ilmastoneutraalius- ja saasteettomuustavoitteet.

Uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamiseksi tarvitaan koordinoitua eurooppalaista lähestymistapaa lupamenettelyjen ja hallinnollisten prosessien lyhentämiseen ja yksinkertaistamiseen. Jäsenvaltioiden erilaiset menettelyt huomioon ottaen ja koska on kiireellisesti tarpeen vauhdittaa uusiutuvan energian käyttöönottoa kaikissa jäsenvaltioissa, tavoitteet voidaan todennäköisemmin saavuttaa EU:n tason toimilla kuin pelkästään kansallisilla tai paikallisilla toimilla.

Lisäksi ehdotetulla asetuksella tehdään kohdennettuja muutoksia voimassa olevaan unionin lainsäädäntöön. Tämä toimenpide, jolla yksinkertaistetaan edelleen tiettyjä lupamenettelyjä, oikeuttaa unionin tason toiminnan tarpeen.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen. Toimenpide on oikeassa suhteessa määritelyjen ongelmien laajuuteen ja luonteeseen sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Kun otetaan huomioon Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen aiheuttama ennennäkemätön geopoliittinen tilanne, jatkuvasti erittäin epävakaa energian hinnat ja tarve varmistaa Euroopan energiansaanti tulevalta talvikaudella ja koko ensi vuoden ajan, koordinoituille ja kiireellisille toimille on olemassa selkeä tarve.

Tämän ehdotuksen säännöksillä pyritään varmistamaan uusiutuvan energian hankkeiden lyhyemmät ja nopeammat hyväksymismenettelyt vahvistamalla lyhyet määräajat ja yksinkertaistamalla arviointia, joka hankkeille on tehtävä unionin lainsäädännön nojalla. Samalla säilytetään lajien suojeluun liittyvien ympäristötakeiden oikeasuhteinen taso.

- **Toimintatavan valinta**

Kun otetaan huomioon energiakriisin mittakaava ja sen sosiaalisten, taloudellisten ja rahoituksellisten vaikutusten laajuus, säännökset, joiden voimassaoloa tällä ehdotuksella pyritään jatkamaan, sisältyvät asetukseen, joka on soveltamisalaltaan yleinen ja jota sovelletaan suoraan ja välittömästi. Näiden säännösten soveltamisaikaa olisi sen vuoksi myös pidennettävä asetuksella.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Koska asetuksen (EU) 2022/2576 voimassaolon jatkamista koskeva ehdotus oli valmisteltava kiireellisesti, sidosryhmien kuulemista ei voitu järjestää.

- **Vaikutustenarviointi**

Koska hätätilanteen johdosta toteutettavat toimenpiteet ovat luonteeltaan väliaikaisia ja kiireellisiä, vaikutustenarviointia ei voitu tehdä.

- **Perusoikeudet**

Perusoikeuksiin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia ei ole todettu. Tämän ehdotuksen yleisenä tavoitteena on lisätä uusiutuvan energian käyttöä. Tämä on Euroopan unionin perusoikeuskirjan 37 artiklan mukaista, sillä sen mukaan ympäristönsuojelun korkea taso ja ympäristön laadun parantaminen on sisällytettävä unionin politiikkoihin ja varmistettava kestävä kehityksen periaatteen mukaisesti.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotus ei edellytä lisävaroja EU:n talousarviosta.

5. LISÄTIEDOT

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ehdotetut muutokset ovat kohdennettuja ja rajoittuvat lupamenettelyä koskevien 1 artiklan, 2 artiklan 1 alakohdan, 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisen virkkeen, 5 artiklan 1 kohdan sekä 6 ja 8 artiklan soveltamisajan pidentämiseen 12 kuukaudella.

Direktiivin 3 artiklan 2 kohdan toisessa virkkeessä viitataan lajien suojeluun ja se liittyy 3 artiklan 1 kohtaan. Ehdotuksella ei pidennetä 3 artiklan 1 kohdan voimassaoloa, koska sama oletama sisältyy direktiiviin (EU) 2023/2413. Tästä syystä ehdotetaan ainoastaan 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisen virkkeen voimassaolon pidentämistä.

Lisäksi 1, 5 ja 8 artiklaan tehdään muutoksia. Asetuksen 5 artiklaan tehtävällä muutoksella pyritään siihen, että 1. heinäkuuta 2024 alkaen hankkeiden päivittämistä koskevan lupamenettelyn kuuden kuukauden määräaika sovelletaan ainoastaan uusiutuvaa energiaa koskeviin hankkeisiin, jotka sijaitsevat asetuksen 6 artiklassa tarkoitettulla erityisellä uusiutuvan energian alueella. Asetuksen 1 ja 8 artiklaan tehtävillä muutoksilla pyritään rajoittamaan kyseisten säännösten soveltamisala 5 artiklan 1 kohtaan.

Asetukseen lisätään uusi 3 a artikla, jossa täsmennetään, että asiaankuuluvien ympäristöarviointien yhteydessä tehtävissä vaihtoehtojen arvioinnissa olisi otettava huomioon ne vaihtoehdot, joilla varmistetaan samojen uusiutuvan energian kapasiteetin käyttöönottoa koskevien tavoitteiden saavuttaminen kuin tarkasteltavana olevalla hankkeella, joilla on sama tai samankaltainen aikataulu ja joista ei aiheudu merkittävästi korkeampia kustannuksia. Ehdotettujen muutosten voimaantulon osalta asetuksen (EU) 2022/2577 artiklat ovat voimassa nykyisessä muodossaan kesäkuun 2024 loppuun saakka. Asetuksen 1 artiklaa, 2 artiklan 1 alakohtaa, 3 artiklan 2 kohdan ensimmäistä virkettä, 5 artiklan 1 kohtaa, 6 artiklaa ja 8 artiklaa sovelletaan tämän jälkeen vielä 12 kuukauden ajan kesäkuun 2025 loppuun. Tämän lisäkauden aikana 3 artiklan 2 kohtaa ja 5 artiklan 1 kohtaa sovelletaan tarkistetussa

muodossa. Uutta 3 a artiklaa sovelletaan tämän asetuksen voimaantulopäivästä 30 päivään kesäkuuta 2025.

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

kehyksestä uusiutuvan energian käyttöönnoton nopeuttamiseksi annetun asetuksen (EU) 2022/2577 muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 122 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvoston asetuksessa (EU) 2022/2577 otetaan käyttöön kiireellisiä ja kohdennettuja toimenpiteitä uusiutuvien energialähteiden käyttöönnoton nopeuttamiseksi. Uusiutuvan energian käyttöönnotolla unionissa voidaan merkittävästi lieventää energiakriisin vaikutuksia, koska sen avulla voidaan vahvistaa unionin toimitusvarmuutta, vähentää markkinoiden epävakautta ja alentaa energian hintoja. Pitkät ja monimutkaiset lupamenettelyt rajoittivat merkittävästi uusiutuviin energialähteisiin ja niihin liittyvään infrastruktuuriin tehtävien investointien nopeutta ja laajuutta. Sen vuoksi ja energiakriisin vaikutusten lieventämiseksi asetuksen (EU) 2022/2577 tarkoituksena oli ottaa käyttöön kohdennettuja toimenpiteitä, joilla nopeutetaan välittömästi joitakin lupamenettelyjä, joita sovelletaan sellaisiin uusiutuvan energian teknologioihin ja hanketyyppeihin, joilla on parhaat mahdollisuudet nopeaan käyttöönottoon. Asetusta (EU) 2022/2577 sovelletaan 30 päivään kesäkuuta 2024.
- (2) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/2413, jolla muutetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2018/2001, tuli voimaan 20 päivänä marraskuuta 2023. Siinä tehtiin muutoksia vuoteen 2030 ja sen jälkeiseen aikaan ulottuvaan uusiutuvan energian sääntelykehykseen ja otettiin käyttöön säännöksiä uusiutuvan energian hankkeisiin sovellettavien lupamenettelyjen sujuvoittamiseksi. Osa asetuksella (EU) 2022/2577 käyttöön otetuista toimenpiteistä sisällytettiin direktiiviin (EU) 2018/2001 direktiivillä (EU) 2023/2413. Direktiivissä ei kuitenkaan toistettu sellaisenaan joitakin asetukseen (EU) 2022/2577 sisältyviä poikkeusluonteisempia toimenpiteitä, mikä rajoitti niiden poikkeuksellista ja väliaikaista luonnetta. Sen sijaan direktiivillä otettiin lupamenettelyjen nopeuttamiseksi käyttöön pitkän aikavälin pysyvä järjestelmä, johon kuuluu erityisiä vaiheita ja menettelyjä, jotka vaativat pidemmän täytäntöönpanoajan. Jäsenvaltioiden on saatettava direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöään 21 päivään toukokuuta 2025 mennessä, lukuun ottamatta joitakin lupamenettelyjä säänteleviä säännöksiä, jotka on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä aikaisemmin eli 1 päivään heinäkuuta 2024 mennessä eli välittömästi asetuksen (EU) 2022/2577 voimassaolon päättymisen jälkeen. Kun direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, uusiutuvan

energian hankkeisiin sovelletaan sillä käyttöön otettuja lupamenettelyjen yksinkertaistamista koskevia säännöksiä.

- (3) Asetuksen (EU) 2022/2577 9 artiklan mukaan komission oli määrä tarkastella kyseistä asetusta uudelleen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023 ottaen huomioon toimitusvarmuuden ja energian hintojen kehityksen sekä tarpeen nopeuttaa edelleen uusiutuvan energian käyttöönottoa ja esittää neuvostolle kertomus tarkastelun tärkeimmistä tuloksista. Samassa artiklassa säädetään myös, että komissio voi kyseisen tarkastelun perusteella ehdottaa asetuksen (EU) 2022/2577 voimassaolon pidentämistä.
- (4) Komissio totesi kertomuksessaan [lisätään kertomusta koskeva alaviite], että voimassaolon pidentämisen edellytykset täyttyivät, ja ehdotti sellaisten valittujen toimenpiteiden jatkamista, joilla on suurin potentiaali nopeuttaa uusiutuvien energialähteiden käyttöä, jotka poikkeavat direktiivillä (EU) 2023/2413 direktiiviin (EU) 2018/2001 sisällytetyistä toimenpiteistä ja jotka vaikuttavat merkittävästi nopeuttavan tai voivat merkittävästi nopeuttaa uusiutuvan energian hankkeiden ja niihin liittyvien verkkohankkeiden lupamenettelyä. Huomioon otettiin, että direktiivillä (EU) 2023/2413 sisällytetään direktiiviin (EU) 2018/2001 joitakin sellaisia säännöksiä, joilla sujuvoitetaan uusiutuvan energian hankkeisiin sovellettavia lupamenettelyjä, ja että jotkin näistä säännöistä liittyvät samoihin tai samankaltaisiin aiheisiin kuin asetuksen (EU) 2022/2577 säännöt. Komissio otti huomioon myös sen, että direktiivillä (EU) 2023/2413 käyttöön otetut lupasäännöt, lukuun ottamatta kyseisen direktiivin 15 c ja 16 a artiklassa tarkoitettuja uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita koskevia sääntöjä, on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä 1 päivään heinäkuuta 2024 mennessä eli välittömästi asetuksen (EU) 2022/2577 voimassaolon päättymisen jälkeen.
- (5) Sähkömarkkinoiden valmiustaso ja unionin toimitusvarmuus ovat parantuneet asetuksen (EU) 2022/2577 voimaantulon jälkeen. Energian toimitusvarmuuteen unionissa liittyy kuitenkin yhä vakavia riskejä. Kaasumarkkinoiden maailmanlaajuinen tilanne on edelleen hyvin kireä. Kaasun hinnat ovat edelleen huomattavasti korkeammat kuin ennen kriisiä, millä on väistämättömiä seurauksia unionin kansalaisten ostovoimalle ja eurooppalaisten yritysten kilpailukyvyille. Tilannetta pahentaa entisestään markkinoiden voimakas heilahtelu, joka johtuu muun muassa jännittyneestä geopoliittisesta tilanteesta. Viimeaikaiset hintojen heilahtelut kesällä ja syksyllä 2023, jolloin hinnat nousivat muutamassa viikossa yli 50 prosenttia Australian nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten lakon, Lähi-idän kriisin ja Balticconnector-kaasuputken vaurioitumisen vuoksi, osoittavat, että markkinat ovat edelleen hauraat ja alttiit jopa suhteellisen pienille kysyntään ja tarjontaan kohdistuville häiriöille. Näissä olosuhteissa jopa yksittäisen häiriön aiheuttama pelko kaasun riittämättömyydestä voi aiheuttaa koko EU:ssa kielteisiä systeemisiä reaktioita, joilla on vakavia vaikutuksia energian hintoihin. Koska putkikaasun tuonti Venäjältä on vähentynyt merkittävästi kuluneen vuoden aikana, unioniin suuntautuvien kaasutoimitusten saatavuus on lisäksi huonontunut huomattavasti kriisiä edeltäneeseen aikaan verrattuna. Putkikaasun nykyisellä tuontitasolla unionin odotetaan tuovan

Venäjältä noin 20 miljardia kuutiometriä kaasua, mikä on noin 110 miljardia kuutiometriä vähemmän kuin vuonna 2021. Sen vuoksi on edelleen vakava riski siitä, että unionissa esiintyy kaasupulaa.

- (6) Maailmanlaajuiset kaasumarkkinat ovat edelleen hyvin kireät, ja niiden odotetaan pysyvän sellaisina vielä jonkin aikaa. Kuten IEA totesi¹¹, nesteytetyn maakaasun maailmanlaajuinen tarjonta kasvoi vain vähän vuosina 2022 (4 prosenttia) ja 2023 (3 prosenttia). Vaikka uutta nesteytetyn maakaasun kapasiteettia on tarkoitus ottaa käyttöön vuodesta 2025 alkaen, IEA odottaa, että markkinatasapaino pysyy epävarmana lähitulevaisuudessa.¹²
- (7) Näitä vakavia vaikeuksia pahentavat useat uudet riskit, kuten nesteytetyn maakaasun kysynnän elpymisen Aasiassa, mikä vähentäisi kaasun saatavuutta maailmanmarkkinoilla, kylmä talvi, joka voi lisätä kaasun kysyntää jopa 30 miljardilla kuutiometrillä, sekä äärimmäisten sääilmiöiden aiheuttama alhainen vedenkorkeus, joka saattaa vaikuttaa vesivoiman varastointiin ja ydinvoiman tuotantoon ja lisätä kaasukäyttöisen sähkövoiman kysyntää. Lisäriskejä aiheutuu kriittisten infrastruktuurien häiriöistä, kuten Nord Stream -kaasuputkiin kohdistuneista tuhoöistä syyskuussa 2022 ja Balticconnector-kaasuputken vaurioitumisesta lokakuussa 2023 sekä geopoliittisen tilanteen heikkenemisestä erityisesti EU:n energian toimitusvarmuuden kannalta merkityksellisillä alueilla, kuten Ukrainassa, Azerbaidžanissa ja Lähi-idässä.
- (8) Koska kysynnän ja tarjonnan tasapaino on tällä hetkellä tiukka, jopa kohtalaisella energian toimitushäiriöllä voi olla laajoja vaikutuksia kaasun ja sähkön hintoihin, mikä voi aiheuttaa vakavaa ja pysyvää haittaa Euroopan taloudelle ja kilpailukyvyille sekä unionin kansalaisille. Näistä syistä nykyinen tilanne altistaa koko unionin energiapolulle ja korkeille energian hinnoille.
- (9) Uusiutuvan energian nopeammalla käyttöönotolla on ollut keskeinen rooli unionin strategiassa energiakriisin ratkaisemiseksi, ja se on ratkaisevalla tavalla lisännyt toimitusvarmuutta ja suojellut kuluttajia hintojen heilahteluilta vähentämällä kaasun kokonaiskysyntää unionissa. Kansainvälinen energijärjestö arvioi, että ilman asennettua lisäkapasiteettia sähkön keskimääräiset tukkuhinnat vuonna 2022 olisivat olleet 8 prosenttia korkeammat kaikilla Euroopan markkinoilla.¹³ Lisääntyneellä sähkön tuotannolla uusiutuvista energialähteistä korvattiin vuonna 2022 noin 107 terawattituntia fossiilipohjaista sähköntuotantoa, mikä vastaa noin 10 miljardia kuutiometriä kaasua, ja tästä saatiin arviolta yli 10 miljardin euron säästöt.
- (10) Komission kertomuksesta kävi ilmi, että vaikka asetusta (EU) 2022/2577 on sovellettu vain rajoitetun ajan, se on osaltaan nopeuttanut uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa unionissa erityisesti sujuvoittamalla tiettyjä lupamenettelyjä ja lisäämällä poliittista tietoisuutta siitä, miten tärkeää on nopeuttaa uusiutuvien

¹¹ IEA: Medium-Term Gas Report 2023.

¹² IEA: World Energy Outlook 2023.

¹³ [How much money are European consumers saving thanks to renewables? – Renewable Energy Market Update - June 2023 – Analysis - IEA.](#)

energiälähteiden lupamenettelyjä. Vaikka suurin osa asetuksen vaikutuksista tulee näkymään tulevina kuukausina, uusiutuvan energian tuotannosta, käyttöönnotosta ja lupamenettelyistä sekä niihin liittyvistä infrastruktuurihankkeista saatavilla olevat alustavat tiedot asetuksen voimaantulon jälkeiseltä ajalta viittaavat siihen, että prosessit ovat nopeutuneet ainakin joissakin jäsenvaltioissa. Eurostatin mukaan vuoden 2023 alkupuoliskolla uusiutuvan energian tuotanto unionissa oli ennätyskellisen suurta ja sillä korvattiin lisää kaasua.¹⁴ Komission kertomuksessa korostetaan myös myönteistä kehitystä uusiutuvan energian käyttöönnoton lisäämisessä asetuksen (EU) 2022/2577 voimaantuloa seuranneiden kuukausien aikana. Toimialan alustavien tietojen mukaan EU:ssa on asennettu vuoden 2023 kolmella neljänneksellä enemmän aurinkosähkökapasiteettia kuin koko vuonna 2022. Myös tuulivoimakapasiteetti kasvoi merkittävästi useissa jäsenvaltioissa. Komission kertomukseen kootut saatavilla olevat tiedot viittaavat myös siihen, että uusiutuvan energian hankkeille myönnettyjen lupien määrä on kasvanut kaksinumeroisesti useissa jäsenvaltioissa asetuksen voimaantulon jälkeen. Lisäksi ainakin yhdessä jäsenvaltiossa on nopeutettu lupamenettelyjä uusiutuvien energialähteiden yleistymisen kannalta tärkeille hankkeille, joilla verkkoja laajennetaan yhteensä yli 2 000 kilometrillä.

- (11) Koska energian toimituksiin ja hintoihin kohdistuu edelleen riskejä, uusiutuvan energian hankkeiden nopeampi käyttöönnotto on edelleen tarpeen tietyn ajan kesäkuun 2024 jälkeen, jotta jäljellä oleva kaasun tuonti Venäjältä voidaan asteittain lopettaa. On selvää, että uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian suurempi osuus vahvistaisi entisestään unionin häiriönsietokykyä. Lisäksi, mitä nopeammin uusiutuvat energialähteet otetaan käyttöön, sitä suurempi myönteinen vaikutus niillä on unionin häiriönsietokykyyn, energian toimitusvarmuuteen, energian hintoihin ja riippumattomuuteen Venäjän fossiilisista polttoaineista.
- (12) Unionia koettelevan kiireellisen ja edelleen epävakaa energiatilanteen vuoksi on tarpeen pidentää asetuksen (EU) 2022/2577 tiettyjen säännösten voimassaoloa. Näitä ovat säännökset, joilla on osoitettu olevan suurin potentiaali nopeuttaa välittömästi uusiutuvien energialähteiden käyttöä ja jotka poikkeavat direktiiviin (EU) 2018/2001 sisältyvistä toimenpiteistä, jotta vältetään asetuksen (EU) 2022/2577 voimassaolon pidentämisen päällekkäisyys mainitun direktiivin kanssa. Toimenpiteisiin sisältyy myös asianmukaisia suojatoimia erityisten soveltamisedellytysten muodossa ympäristönsuojelun varmistamiseksi. Toimenpiteitä sovelletaan samanaikaisesti mainitun direktiivin kanssa, ja ne täydentävät sitä rajoitetun ajan sovellettavilla hätätilanteen lisätoimenpiteillä. Jos asetuksen voimassaoloa ei pidennetä, vaarana on, että uusiutuvien energialähteiden ja niihin liittyvän infrastruktuurin lupamenettelyt ja käyttöönnotto hidastuisivat erityisesti niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat hyödyntäneet mainittua asetusta laajasti. Esimerkiksi Saksa on ilmoittanut, että jos asetuksen ja erityisesti sen 6 artiklan voimassaoloa ei pidennetä, 41 gigawatin edestä maatuulivoiman asennuksia saattaa viivästyä noin kahdella vuodella, tai asennukset saattavat jopa keskeytyä kokonaan. Myös useiden suunniteltujen suurten, tuhansien kilometrien laajuisten siirtoverkkohankkeiden lupamenettelyt hidastuisivat ja hankkeet viivästyisivät arviolta yhdestä kolmeen vuotta.

¹⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/product/view/nrg_cb_pem.

- (13) Yksi asetuksella (EU) 2022/2577 käyttöön otetuista väliaikaisista toimenpiteistä, jolla on ollut myönteisiä vaikutuksia ja jolla on tulevaisuudessa merkittävä nopeuttamispotentiali, on sellaisen kumottavissa olevan oletaman käyttöönotto 3 artiklan 1 kohdassa, jonka mukaan uusiutuvan energian hankkeiden katsotaan olevan erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia sekä palvelevan kansanterveyttä ja turvallisuutta asiaa koskevassa unionin ympäristölainsäädännössä säädettyjen erityisten poikkeusten soveltamiseksi, paitsi jos on selkeää näyttöä siitä, että kyseisillä hankkeilla on merkittäviä kielteisiä ympäristövaikutuksia, joita ei voida lieventää tai kompensoida. Direktiivin (EU) 2018/2001 16 f artiklassa vahvistetaan kumottavissa oleva oletama, jonka mukaan uusiutuvan energian hankkeet ovat erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia sekä palvelevat kansanterveyttä ja turvallisuutta, ja sen sanamuoto on lähes sama kuin asetuksen (EU) 2022/2577 3 artiklan 1 kohdan sanamuoto. Sen vuoksi 1 kohdan soveltamista ei ole tarpeen jatkaa, koska vastaavaa oletamaa sovelletaan direktiivin (EU) 2018/2001 16 f artiklan nojalla.
- (14) Asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa kuitenkin kehoitetaan asettamaan etusijalle erittäin tärkeän yleisen edun mukaisiksi tunnustetut hankkeet aina, kun oikeudellisia etuja tasapainotetaan yksittäisissä tapauksissa, ja otetaan käyttöön täydentäviä lajien suojelua koskevia kompensointivaatimuksia. Tämä kohta ei sisälly direktiiviin (EU) 2018/2001. Asetuksen (EU) 2022/2577 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisellä virkkeellä voidaan nopeuttaa entisestään uusiutuvan energian hankkeita, koska siinä jäsenvaltioita edellytetään asettamaan ne etusijalle, kun kyseessä ovat ympäristöasioita laajemmin keskenään kilpailevat tavarat. Komission kertomus on osoittanut säännöksen olevan merkityksellinen, sillä siinä uusiutuvan energian käyttöönoton suhteellinen merkitys nykyisessä vaikeassa energiatilanteessa tunnustetaan laajemmin kuin 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa ympäristödirektiiveissä säädettyjen poikkeusten erityistavoitteissa. Sen vuoksi on aiheellista pidentää sen soveltamisen voimassaoloa, jotta voidaan asianmukaisesti tunnustaa uusiutuvan energian tuotantolaitosten keskeinen rooli ilmastonmuutoksen ja saastumisen torjunnassa, energian hintojen alentamisessa, unionin riippuvuuden vähentämisessä fossiilisista polttoaineista ja unionin toimitusvarmuuden takaamisessa kun lupaviranomaiset tai kansalliset tuomioistuimet tasapainottavat oikeudellisia etuja.
- (15) Kuten komission kertomuksesta käy ilmi, soveltamishaasteita liittyy sellaisen unionin ympäristölainsäädännössä säädettyjen erityisten poikkeusten toiseen soveltamedellytykseen, jonka mukaan tiettyjä poikkeuksia saa soveltaa ainoastaan, jos vaihtoehtoisia ratkaisuja ei ole tarjolla. Tällaiset haasteet rajoittavat käytännössä sen oletaman hyödyllisyyttä, jonka mukaan uusiutuvan energian hankkeet ovat erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia, sillä on erittäin vaikeaa osoittaa, että hanketta ei voitaisi toteuttaa muualla, jos on otettava huomioon maan koko alue, ja erityisesti, jos on otettava huomioon muut uusiutuvan energian teknologiat. Uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton nopeuttamiseksi on sen vuoksi aiheellista sallia jäsenvaltioiden rajoittaa tilapäisesti niiden vaihtoehtoisten edellytysten soveltamisalaa, jotka on otettava huomioon. Kun jäsenvaltiot arvioivat asiaa koskevan unionin ympäristölainsäädännön soveltamiseksi tapauskohtaisesti sitä, onko tietyille uusiutuvan energian hankkeelle olemassa tyydyttäviä vaihtoehtoisia ratkaisuja, niiden olisi voitava rajoittaa arviointi niihin vaihtoehtoihin, joilla varmistetaan samojen tavoitteiden saavuttaminen kuin tarkasteltavana olevalla hankkeella, eli uusiutuvan energian kapasiteetin käyttöönotto samalla uusiutuvan energian teknologialla, samassa tai samankaltaisessa aikataulussa ja aiheuttamatta merkittävästi korkeampia kustannuksia. Kun jäsenvaltiot vertailevat tyydyttävien vaihtoehtoisten ratkaisujen toteutusaikataulua ja kustannuksia, niiden olisi otettava huomioon tarve ottaa käyttöön

uusiutuvaa energiaa nopeutetulla ja kustannustehokkaalla tavalla niiden painopisteiden mukaisesti, jotka on vahvistettu niiden asetuksen (EU) 2018/1999 3 ja 14 artiklan mukaisesti toimitetuissa yhdennetyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa, sekä odotettu nopeus painopisteiden saavuttamisessa.

- (16) Toinen säännös, joka voi merkittävästi nopeuttaa uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa, on asetuksen (EU) 2022/2577 5 artiklan 1 kohta, jossa olemassa olevien uusiutuvan energian tuotantolaitosten päivittämiseksi asetetaan enintään kuuden kuukauden määräaika. Olemassa olevien uusiutuvan energian tuotantolaitosten päivittäminen tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia lisätä nopeasti uusiutuviin energialähteisiin perustuvaa sähköntuotantoa, mikä mahdollistaa kaasunkulutuksen vähentämisen. Se mahdollistaa sellaisten tuotantopaikkojen käytön jatkamisen, jotka tarjoavat merkittäviä mahdollisuuksia uusiutuvan energian hyödyntämiseen, mikä vähentää tarvetta nimetä uusia tuotantopaikkoja uusiutuvan energian hankkeita varten. Tuulivoimalan päivittäminen tehokkaammilla turbiineilla mahdollistaa yleensä olemassa olevan kapasiteetin ylläpitämisen tai lisäämisen samalla kun turbiineja on vähemmän ja ne ovat suurempia ja tehokkaampia. Päivittämisen etuja ovat myös olemassa oleva verkkoliitäntä, todennäköisesti parempi yleinen hyväksyntä ja ympäristövaikutusten tuntemus.
- (17) Komissio totesi uudelleentarkastelussaan, että uusiutuvan energian hankkeiden päivittämiseen sovellettavaa lupamenettelyä voitaisiin edelleen sujuvoittaa erityisesti niissä jäsenvaltioissa, joissa päivittämispotentiaali on suurempi. Direktiivillä (EU) 2023/2413 lisätään direktiiviin (EU) 2018/2001 useita asioita koskevia säännöksiä, mukaan lukien lupamenettelyjen enimmäismääräajat. Direktiivin (EU) 2018/2001 16 b artiklassa otetaan käyttöön enintään vuoden määräaika uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden ulkopuolella sijaitsevien hankkeiden päivittämiseksi. Mainitun direktiivin 16 a artiklassa puolestaan säädetään kuuden kuukauden määräajasta hankkeille, jotka sijaitsevat uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueilla. Koska uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeämisen määräaika on 27 kuukautta direktiivin voimaantulosta (eli nämä alueet olisi nimettävä 20 päivään helmikuuta 2026 mennessä) ja vaikka alueet voidaan nimetä tätä aikaisemminkin, on aiheellista jatkaa asetuksen (EU) 2022/2577 5 artiklan 1 kohdan soveltamista. Soveltamisen jatkamiseen sisältyy kyseisen säännöksen soveltamisalaa koskeva kohdennettu muutos, jolla rajoitetaan sen soveltaminen asetuksen (EU) 2022/2577 6 artiklan mukaisesti määritettyihin alueisiin. Mainitun asetuksen 5 artiklan 1 kohdan soveltamisen jatkaminen yhdessä sen 6 artiklan soveltamisen kanssa varmistaisi, että kunnianhimoista lupamenettelyn määräaikaa sovellettaisiin välittömästi jäsenvaltioiden kyseisen asetuksen mukaisesti vapaaehtoisesti määrittämällä erityisalueilla sijaitsevien hankkeiden päivittämiseen, kun taas muilla alueilla hankkeiden päivittämiseen sovellettaisiin direktiivin (EU) 2018/2001 mukaisia määräaikoja. Tämä vastaa myös direktiivillä (EU) 2023/2413 käyttöön otettua erottelua uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden ja muiden kuin tällaisten alueiden välillä.
- (18) Asetuksen (EU) 2022/2577 6 artiklassa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus ottaa tietyissä olosuhteissa ympäristönsuojelun varmistamiseksi käyttöön poikkeuksia tietyistä unionin ympäristölainsäädännössä asetetuista ympäristöarviointivelvoitteista sellaisten uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden, energian varastointihankkeiden ja sähköverkkohankkeiden osalta, jotka ovat tarpeen uusiutuvan energian integroimiseksi sähköjärjestelmään. Tämän säännöksen soveltaminen on jäsenvaltioille vapaaehtoista, mutta se on niille tehokas keino nopeuttaa uusiutuvan

energian käyttöönottoa ja siihen liittyviä infrastruktuurihankkeita, sillä se asettaa tasapainoon tarpeet nopeuttaa merkittävästi uusiutuvan energian käyttöönottoa ja suojella ympäristön kannalta herkkiä alueita. Kuten komission kertomuksessa esitettiin, mainittu artikla on johtanut konkreettisiin myönteisiin tuloksiin sitä hyödyntäneissä jäsenvaltioissa, ja sen käyttö on lisännyt onnistuneesti toteutettujen uusiutuvan energian hankkeiden ja verkkohankkeiden määrää, parantanut nopeuttamispotentiaalia ja lyhentänyt lupamenettelyihin kuluvaan aikaa. Komission kertomuksen mukaan tällainen nopeutuminen voi jäsenvaltioiden ja sidosryhmien toimittamien arvioiden perusteella vaihdella useista kuukausista jopa kolmeen vuoteen, kun on kyse merellä toteutettavista hankkeista.

- (19) Komission kertomukseen kootun näytön perusteella asetuksen (EU) 2022/2577 6 artiklan voimassaolon pidentäminen vaikuttaa tarpeelliselta, jotta uusiutuvan energian hankkeita voidaan välittömästi ja merkittävästi nopeuttaa. Tällainen artikla voi ja sen pitäisi olla voimassa rajoitetun ajan samanaikaisesti niiden direktiiviin 2018/2001 sisällytettyjen säännösten kanssa, jotka koskevat uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeämistä (15 c artikla) sekä alueiden nimeämistä uusiutuvan energian sähköjärjestelmään integroimiseksi tarvittavaa verkko- ja varastointi-infrastruktuuria varten (15 e artikla).
- (20) Direktiivin (EU) 2018/2001 15 c artiklassa jäsenvaltiot velvoitetaan nimeämään 27 kuukauden kuluessa direktiivin (EU) 2023/2413 voimaantulosta uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita yhtä tai useampaa uusiutuvan energian teknologiaa varten. Vaikka jäsenvaltiot voivat nimetä uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita heti direktiivin (EU) 2023/2413 voimaantulosta alkaen ennen sen osaksi kansallista lainsäädäntöä saattamisen määräajan umpeutumista, nimeämiseen tarvittavan ajan odotetaan olevan pidempi kuin asetuksen (EU) 2022/2577 6 artiklassa tarkoitettujen erityisten alueiden nimeämiseen tarvittava aika. Tämä johtuu siitä, että kyseisessä säännöksessä ei vaadita uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeämissuunnitelmissa näille alueille etukäteen laadittavia asianmukaisia sääntöjä tehokkaista lieventämistoimenpiteistä, joita sovellettaisiin kyseisillä alueilla uusiutuvan energian tuotantolaitosten ja niiden yhteydessä sijaitsevien energiavarastojen asentamisessa, eikä siinä oteta käyttöön näillä alueilla noudatettavia erityismenettelyjä. Jotta uusiutuvan energian hankkeiden rakentamista voitaisiin väliaikaisesti edelleen helpottaa, 6 artiklan soveltamista olisi jatkettava, jotta jäsenvaltiot voivat nimetä tiettyjä alueita yksinkertaistetulla tavalla. Tämä ei kuitenkaan rajoita mahdollisuutta nimetä samanaikaisesti uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita direktiivin (EU) 2018/2001 15 c artiklan mukaisesti, jotta varmistetaan, että tällaiset alueet perustetaan direktiivissä säädetyssä määräajassa.
- (21) Direktiivin (EU) 2018/2001 15 e artiklaan sisältyy säännös, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat tietyin edellytyksin nimetä alueita uusiutuvan energian sähköjärjestelmään integroimiseksi tarvittavaa verkko- ja varastointi-infrastruktuuria varten. Kun otetaan huomioon asetuksen (EU) 2022/2577 6 artiklan ja direktiivin (EU) 2018/2001 15 e artiklan vapaaehtoinen luonne, niistä ei synny lainsäädännöllisen ristiriidan riskiä, koska jäsenvaltiot voivat päättää, kumpaa säännöstä ne soveltavat tai jopa soveltaa molempia mainitun asetuksen soveltamisaikana, ja määrittää eri verkkoalueita rinnakkain näissä säädöksissä vahvistettujen erilaisten edellytysten mukaisesti.
- (22) Tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (UNECE) yleissopimuksen (Århusin yleissopimus), määräyksiä, jotka koskevat tiedon saantia, yleisön osallistumista

päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa, ja erityisesti yleisön osallistumiseen sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeuteen liittyviä jäsenvaltioiden velvollisuuksia, sovelletaan edelleen.

- (23) Energiayhteisvastuun periaate on unionin oikeuden yleinen periaate, ja sitä sovelletaan kaikkiin jäsenvaltioihin. Energiayhteisvastuun periaatteen mukaisesti ehdotetut toimenpiteet mahdollistavat uusiutuvan energian hankkeiden nopeamman käyttöönoton vaikutusten rajatylittävän jakamisen. Toimenpiteitä sovelletaan uusiutuvan energian tuotantolaitoksiin kaikissa jäsenvaltioissa, ja ne kattavat laajan joukon hankkeita. Kun otetaan huomioon unionin energiamarkkinoiden yhdentymisaste, uusiutuvan energian käyttöönoton lisäämisen yhdessä jäsenvaltiossa pitäisi hyödyttää myös muita jäsenvaltioita toimitusvarmuuden ja alhaisempien hintojen muodossa. Tämän pitäisi auttaa uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön virtaamista rajojen yli sinne, missä sitä eniten tarvitaan, ja varmistaa, että edullisesti tuotettua uusiutuvaa sähköä viedään niihin jäsenvaltioihin, joissa sähköntuotanto on kalliimpaa. Lisäksi jäsenvaltioiden uusi uusiutuvan energian kapasiteetti vaikuttaa kaasun kokonaiskysynnän vähenemiseen kaikkialla unionissa.
- (24) Neuvosto voi SEUT-sopimuksen 122 artiklan 1 kohdan nojalla komission ehdotuksesta päättää jäsenvaltioiden välisen yhteisvastuun hengessä taloudellisen tilanteen kannalta aiheellisista toimenpiteistä erityisesti, jos ilmenee vakavia vaikeuksia tiettyjen tuotteiden saatavuudessa, ennen kaikkea energia-alalla, sanotun kuitenkin rajoittamatta muiden perussopimuksissa määrättyjen menettelyjen noudattamista. Näiden näkökohtien valossa kiireellinen ja edelleen epävakaa energiatilanne sekä tarve nopeuttaa uusiutuvien energialähteiden käyttöä välittömästi välineenä, jolla lievennetään energiahuoltoon ja energian hintojen heilahteluun liittyviä riskejä, muodostavat tällaisen tilanteen. Lisäksi on otettava huomioon Euroopan parlamentin toimikauden lähestyvä päättymisen, lainsäädännön hyväksymiseen tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä tarvittava aika sekä se, että jäsenvaltioille ja sijoittajille on taattava ennustettavuus ja oikeusvarmuus oikeudellisen kehityksen suhteen. Joidenkin asetuksen (EU) 2022/2577 säännösten voimassaolon jatkaminen vuodella ja uuden säännöksen lisääminen ovat tarpeen, jotta voidaan reagoida vallitsevaan tilanteeseen. Sen vuoksi on perusteltua käyttää SEUT 122 artiklan 1 kohtaa tämän asetuksen oikeusperustana.
- (25) On toimittava kiireellisesti, koska asetuksen (EU) 2022/2577 soveltaminen päättyy 30 päivänä kesäkuuta 2024 ja sijoittajien ja viranomaisten on saatava mahdollisimman pian selvyys sen jälkeen sovellettavasta oikeudellisesta kehiksestä, jotta ne voivat vahvistaa investointipäätöksensä ja suunnitella hankkeensa sen mukaisesti. Sen vuoksi on aiheellista hyväksyä mainitun asetuksen voimassaolon jatkaminen joitakin kuukausia ennen kuin sen soveltaminen lakkaa. Koska mainittuun asetukseen sisällytetään uusi säännös, sen olisi lisäksi tultava voimaan kiireellisesti sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
- (26) Kyseisten säännösten soveltamista olisi jatkettava väliaikaisesti, ja yhdessä uuden säännöksen kanssa niiden olisi oltava voimassa 30 päivään kesäkuuta 2025.
- (27) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, vaan se voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.

(28) Sen vuoksi asetusta (EU) 2022/2577 olisi muutettava,
ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EU) 2022/2577 muuttaminen

Muutetaan asetusta (EU) 2022/2577 seuraavasti:

Korvataan 1 artiklan toinen kohta seuraavasti:

”Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin lupamenettelyihin, joiden alkamispäivä on asetuksen soveltamisaikana, eikä se rajoita niiden kansallisten säännösten soveltamista, joissa säädetään 5 artiklan 1 kohdassa säädettyjä määräaikoja lyhyemmistä määräajoista.”

Korvataan 3 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Jäsenvaltioiden on varmistettava erittäin tärkeän yleisen edun mukaisiksi tunnustettujen hankkeiden osalta, että uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantolaitosten ja -laitteistojen rakentaminen ja käyttö sekä niihin liittyvän verkkoinfrastruktuurin kehittäminen asetetaan etusijalle suunnittelu- ja lupamenettelyssä, kun oikeudellisia etuja tasapainotetaan yksittäisissä tapauksissa. Lajien suojelun osalta edellistä virkettä sovelletaan 30 päivään kesäkuuta 2024 ainoastaan, jos ja siltä osin kuin toteutetaan asianmukaisia lajien suojelutoimenpiteitä, joilla edistetään lajien kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai ennalleen saattamista, ja kyseiseen tarkoitukseen on varattu riittävät taloudelliset resurssit ja alueet.”

Lisätään artikla seuraavasti:

”3 a artikla

Vaihtoehtoisten tai tyydyttävien ratkaisujen puuttuminen

Kun neuvoston direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 4 kohdan ja 16 artiklan 1 kohdan, direktiivin 2000/60/EY 4 artiklan 7 kohdan ja direktiivin 2009/147/EY 9 artiklan 1 kohdan soveltamiseksi arvioidaan, onko uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantolaitosta koskevalle hankkeelle olemassa tyydyttäviä vaihtoehtoisia ratkaisuja, tämän edellytyksen voidaan katsoa täyttyvän, jos ei ole olemassa sellaisia tyydyttäviä vaihtoehtoisia ratkaisuja, joilla voitaisiin saavuttaa tarkasteltavana olevan hankkeen tavoite, erityisesti siltä osin kuin on kyse saman uusiutuvan energian kapasiteetin kehittämisestä saman energiateknologian avulla samassa tai samankaltaisessa aikataulussa ja aiheuttamatta merkittävästi korkeampia kustannuksia.”

Korvataan 5 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jäljempänä 6 artiklassa tarkoitetuilla erityisalueilla sijaitsevien uusiutuvan energian hankkeiden päivittämistä koskeva lupamenettely, mukaan lukien luvat, jotka liittyvät niiden verkkoon liittämiseen tarvittavien voimavarojen parantamiseen, jos päivitys johtaa kapasiteetin kasvuun, ei saa ylittää kuutta kuukautta, ympäristövaikutusten arvioinnit mukaan luettuna, jos sitä vaaditaan asiaa koskevassa lainsäädännössä.”

Korvataan 8 artiklan otsikko ja johdantokappale seuraavasti:

”Edellä 6 artiklan mukaisilla erityisalueilla sijaitsevien uusiutuvan energian voimalaitosten päivittämistä koskevan lupamenettelyn aikataulut

Edellä 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja määräaikoja sovellettaessa seuraavia ajanjaksoja ei lasketa mukaan määräaikoihin, paitsi jos ne kattavat saman ajanjakson kuin lupamenettelyn muut hallinnolliset vaiheet:”

Lisätään 10 artiklaan kolmas kohta seuraavasti:

”Sen 1 artiklaa, 2 artiklan 1 kohtaa, 3 artiklan 2 kohtaa, 5 artiklan 1 kohtaa, 6 artiklaa ja 8 artiklaa sovelletaan kuitenkin 30 päivään kesäkuuta 2025.”

2 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tätä asetusta sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2024. Tämän asetuksen 1 artiklan 3 kohtaa sovelletaan kuitenkin sen voimaantulopäivästä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*